



## ESIOPETUKSEN PEDAGOGINEN TOIMINTAKERTOMUS

### Esiopetusyksikkö ja lukuvuosi:

Honkilahden päiväkoti Lukuvuosi 2020-2021

**Opetuksen yleinen järjestäminen** (henkilöstö, esioppilaiden määrä, ryhmän jakaminen, toiminnan painotukset lukuvuoden aikana)

**Henkilöstö:** varhaiskasvatuksen opettaja /päiväkodin johtaja Helena Lamminen (vakit.), varhaiskasvatuksen opettaja Mia Heikkilä sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitajat Teija Nurminen(vakit.) ja Hille Sillanpää työkennellen vuorotellen kahden viikon jaksoissa

**-Esikoululaisten määrä:** 17 esikoululaista, 6.4.2021 alk.18 esikoululaista; Honkilahdelta 10 lasta, Hinnerjoelta 8 lasta

-Ryhmä jaettiin ohjatun toiminnan aikana yleensä kahteen pienryhmään (Hinnerjoen ja Honkilahden lapset tai sekaryhmät) eskarikirja- ym. tehtävien (äidinkieli, matematiikka, kädentaidot ym.) ajaksi. Pääasiassa esiopetuksen toiminta oli kuitenkin kokoryhmän yhteistä toimintaa. Toiminnassa on huomioitu lasten osallisuus sekä heidän vaikuttamismahdollisuutensa (mm. Lasten palaverit n. 1x kuukaudessa)

Honkilahden esiopetuksessa toteutetaan oppimiskokonaisuuksia, joissa usein lähtökohtana ovat lasten mielenkiinnon kohteet sekä esiopetukselle asetetut yhteiset tavoitteet (Valtakunnallinen esiops ja Euran esiopetussuunnitelma).

Oppimiskokonaisuudet ovat: - Ilmaisun monet muodot, Kielen rikas maailma, Minä ja meidän yhteisömme, Tutkin ja toimin ympäristössäni sekä Kasvan ja kehityn.

Nk. "Ohjattu esiopetustuokio" on n. klo 9.45-11.00 (satunnaisesti jatkuen ruokailun/ulkoilun jälkeen)



Esiopetusvuoden aikana on tutustuttu ja opittu mm.

▫ Matematiikkaa (tutustutaan lukuihin 0-10, luokittelu, vertailu, mittaaminen, aika, raha, geometriset kuviot: ympyrä, neliö, kolmio, suorakulmio, pieniä yhteen - ja vähennyslaskuja ym.)

▫ Itseilmaisua (esiintyminen, draama, teatteri ym.)

▫ Musiikin maailmaa (laulu, musiikin kuuntelu, rytmisoittimiin tutustuminen, musiikin mukaan liikkuminen ym.)

▫ Huiske esiopetus- esikoulukirjan tehtävät

▫ Käden taitoja (askartelu, maalaus, piirtäminen, käsityöt, leipominen ym.)

▫ Äidinkieltä (esikoulukirjatarinat, riimittelyä, tavuttelua, kirjaimiin tutustumista, alkuäänteen tunnistaminen, lasten satukirjojen kuuntelu, sadut, lorut, runot ym.)

▫ Metsämörri- ym. luontoretkiä (mm. Koskeljärvi, lähiympäristöön tutustuminen eri vuodenaikoina; sen kasveja ja eläimiä, luonnonsuojelu, kierrätys ym. teemat)

▫ Liikuntaa (sisä- ja ulkoliikuntaa mahdollisuuksien mukaan: mm. hiihto, luistelu, uimakoulu toukokuussa, koulun jumppasalin liikuntatuokiot, Koskenkylän urheilukenttä, piha- ja liikuntaleikit, oman kehon hallinta, terveys, turvallisuus ym.)

▫ Katsomuskasvatus (Eskarien kirkkoseikkailu, tutustuminen muihin uskontoihin mm. Atte ja Anna -kirjan avulla, juhlapyhät ja niiden vietto, oikein/väärin, käytöstavat, erilaisuus ym.)

▫ Esihistoria (Naurava Lohikäärme ym.)

Lasten osallisuus, mielenkiinnon kohteet ym. vaikuttamismahdollisuudet toiminnan sisältöön/työtapoihin/oppimisympäristöön jne. huomioidaan toiminnassa lähes päivittäin

Esiopetuksen viikoittainen toiminta pyritään tekemään mahdollisimman monipuoliseksi, jotta jokaiselle esikoululaiselle olisi mielenkiintoisia ja mieluisia ”oppituokioita”, joiden avulla saamme kehitettyä laaja-alaisesti lasten kouluvalmiuksia eri osa-alueilla.

Honkilahden esiopetuksessa tavoitteena on erityisesti lasten sosiaalisten ja yhteistyötaitojen oppiminen (toisten huomioon ottaminen, erilaisuuden ymmärtäminen, oman vuoron odottaminen, vastuun ottaminen itsestä ja toisista, hyvät käytöstavat jne.). Lapsia ohjataan päivittäisessä arjessa kehittämään omia taitojaan ristiriitatilanteiden selvittelyissä, pettymysten sietämisessä jne.

Esiopetuksen yleisenä tavoitteenamme on, että saamme herätettyä lasten kiinnostuksen oppimiseen, tutkimiseen, havaintojen tekemiseen ym. sekä hyvä yhteistyö ryhmässä toimimiseen.



### **Esiopetuksen ja huoltajien välisen yhteistyön toteutuminen**

- Vanhempia tuetaan lasten kasvatustyössä ja tarvittaessa ohjataan heitä hakemaan muita asiantuntijapalveluita neuvolasta, puheterapeutilta, perhekeskuksesta jne.
- Toiminnallinen vanhempain ilta toteutettiin 06.10.2020, jossa esikoululaiset olivat myös mukana. Illan aikana esikoululaiset ja heidän vanhempansa saivat suorittaa yhdessä liikuntatehtäviä sekä mieltä/kirjata lapsensa kanssa vastauslomakkeeseen ” Millainen on hyvä eskaripäivä?” .
- Syksyn esiopetussuunnitelmakeskustelut (n.30-45 min. / perhe) toteutettiin lokamarraskuussa 2020 ja esikoululaiset osallistuivat pääsääntöisesti ainakin alussa omaan keskusteluunsa. Kevätlukukauden 2021 esiopetussuunnitelmakeskustelut toteutettiin huhtikuussa koronan vuoksi huoltajien toiveiden mukaisesti joko netin välityksellä tai puhelimitse. Tällöin rohkaistiin huoltajia myös tuomaan henkilöstön tietoon asioita, joihin he haluavat vaikuttaa.
- Käytämme aktiivisesti Wilma-palvelinta sekä tarvittaessa paperitiedotteita ”viestin viejänä” esiopetuksen ja kodin välillä
- Puhelinsoitot (tekstiviestit / WhatsApp-viestit, sähköpostit) ovat käytössä aina esiopetuksen ja huoltajien välillä, kun on kyse ”laajemmasta” lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista koskevasta asiasta puolin ja toisin)
- Vanhemmille tarjotaan aktiivisesti henkilökohtaista keskusteluaikaa, mikäli heillä tai henkilöstöllä on tarvetta siihen, koska kaikkia lasten huoltajia ei tavata päivittäin/ viikottain (lapset vain esiopetuksessa ja kulkevat taksikydytyksissä).
- Lasten vanhemmat kutsutaan tarvittaessa päiväkodin henkilökunnan / erityisasiantuntijoiden kanssa yhteisiin kasvatuskeskusteluihin, esiopetuksen asiantuntijaryhmän ym. palaveriin.  
Lukuvuoden aikana on ollut kaksi palaveria, joissa huoltajat olivat paikalla lapsensa asioihin liittyen (huolen herätessä esiopetuksessa sekä huoltajilla)
- Talvella huoltajilta pyydettiin maitopurkkeja eskariin jäälinnan rakentamista varten jne.
- Eskarien kevätjuhlaa perheiden kanssa eikä seurakunnan järjestämää kouluun lähtevien siunaustilaisuutta järjestetty keväällä 2021 korona-poikkeusolojen vuoksi

### **Esiopetuksen ja koulun välisen yhteistyön toteutuminen**

- Honkilahden ja Hinnerjoen koulujen yhteisen erityisopettajan resursseja ei ole valitettavasti ollut esiopetuksen käytössä kuluneena lukuvuotena.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Aulimaija Eskola on käynyt esiopetuksessa n. kerran viikossa. Hän on seurannut esiopetusta ja lasten leikkejä. Aulimaija on vastannut esikoululaisten äännekartoituksesta ja ohjannut tarvittaessa puheterapia-arvioon. Hän on pitänyt yksilöllisiä / pienryhmätuokioita niiden lasten kanssa, joilla on havaittu ”isompaa pulmaa” (esim. hahmottamisvaikeuksia, kielellisiä tai matemaattisia vaikeuksia oppia/pitää mielessä näitä asioita jne.) Nämä lapset on valittu päiväkodin henkilökunnan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien havaintojen / alkupolkumittausten ym. perusteella.



- Koulukummitoimintaa on aikoinaan toteutettu Honkilahden koulun 5.luokkalaisten kanssa koulujen resurssien mukaisesti. Yhteisiä tuokioita ei ole tämän lukuvuoden aikana valitettavasti ollut Honkilahden koululla (koronan ym. vaikutus)
- Honkilahden koulun läheisen sijainnin vuoksi koulun kanssa on aiemmin ollut muuta yhteistyötä satunnaisesti lukuvuoden aikana. Tänä lukuvuotena ei ole ollut muuta yhteistä toimintaa, paitsi koulun tilojen käyttö satunnaisesti; jääkiekkokaukalon ja liikuntasalin käytöt

Toukokuun EKA- palaverit ”tiedonsiirtopalaverit”, jolloin siirretään lasten tietoja esiopetusvuoden sujumisesta koulujen 1. luokan opettajille, erityisopettajalle, rehtoreille ja kouluterveydenhoitajalle toteutettiin 5.5.2021 Hinnerjoen koululla ja 7.5.2021 Honkilahden koululla.

**Turvallisuus** (vaaratilanteet, turvallisuuteen liittyvät mahd. harjoitukset tai muu toiminta, kiusaamisen ehkäisy ja mahd. kiusaamiseen puuttuminen)

- Päiväkodin pelastussuunnitelmaa päivitetään vuosittain ja turvallisuuskansio pidetään myös ajan tasalla
- Turvallisuuskansioon on liitetty mm. pihavalvontasuunnitelma ja yksintyöskentelyn suunnitelma
- Lukuvuoden aikana toteutettiin poistumisharjoitus yhteistyössä Honkilahden VPK:n kanssa 26.10.2020 (lapsille tiedoksi toiminta vaaratilanteessa, poistuminen rakennuksesta, kokoontumispaikka jne. tutuksi)
- Poikkeusolojen vuoksi Honkilahden paloasemaan tutustuminen jäi toteutumatta, palo-ym. turvallisuuteen liittyviä asioita käsiteltiin esiopetuksessa lasten kanssa 112-päivän puitteissa
- Esiopetuksessa päivitettiin syksyllä ”Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma” ja se lähetettiin myös esioppilaiden huoltajille tiedoksi
- Ensimmäisestä esiopetuspäivästä lähtien lasten kanssa on puhuttu turvallisuuteen liittyvistä asioista ja kiusaamisesta (mitä on kiusaaminen, miltä se tuntuu, mitä pitää tehdä, jos näkee, että toista kiusataan, anteeksi pyytäminen jne.) ja heidän kanssaan keskustellaan eskarin säännöistä, joiden mukaisesti tavoitteena on ”Kaikkien on kiva tulla eskariin!”
- Lapsille esitettiin mm. aikuisten toteuttama draama-esitys kiusaamistilanteista ja niistä keskusteltiin sen jälkeen
- Lapset ovat laatineet heti esiopetuksen alussa myös ”Sääntöpuun”, mitä saa tehdä (vihr. lehdet) ja mitä ei saa tehdä (pun. lehdet).
- Kiusaamistilanteisiin on puututtu eskarissa viipymättä. Myös taksien kuljettajia ja vanhempia kehoitetaan ilmoittamaan päiväkodin henkilökunnalle mahdollisista kiusaamistilanteista, jotta niihin voidaan puuttua mahdollisimman pian.
- Lukuvuoden aikana on ollut yksi huoltajien kanssa pidetty palaveri, jossa aiheena oli kiusaaminen (Huoli heräsi sekä huoltajilla että henkilöstöllä). Pieniä kiusaamisia on ollut sekä huonoa käytöstä/kielenkäyttöä toisia lapsia sekä aikuisia kohtaan esiopetuksessa.



Näihin on puututtu keskustelemalla lasten kanssa ja saattamalla ko. tapaukset ko.lasten huoltajien tietouteen. Huoltajia on kehoitettu puhumaan myös kotona lastensa kanssa kiusaamisesta/huonosta käytöksestä.

- Yhdelle esikoululaiselle tapahtui lokakuun lopussa 2020 tapaturma päiväkodin pihalla, jolloin hänen jalkansa murtui ja laitettiin kipsiin (hyppäsi keinusta vauhdissa).

### **Oppilashuollon tarve ja toteutuminen**

- esiopetuksen yhteisöllisyyttä tukeneet toiminnot, tapahtumat, teemat jne.
- yksikkökohtaisen oppilashuoltoryhmän kokoontumiset
- kehittämisen kohde tai tavoite, miten tätä lähdettiin työstämään ja millaiseen tilanteeseen päästiin esiopetusvuoden päättyessä
- tarvittiinko esiopetusvuoden aikana monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisia

Oppilashuollon suurta tarvetta ei ollut havaittavissa tässä esiopetusryhmässä lukuvuoden aikana, vaikka lapset olivat energisiä ja vilkkaita.

Vastaava koulukuraattori Sari Hautaoja kävi tutustumassa tuleviin ekaluokkalaisiin 21.1.2021 ja piti esioppilaille tuokion tunteiden tunnistamisesta ja ”hyvistä kaveritaidoista” (sosiaaliset ja vuorovaikutustaidot).

Varhaiskasvatuksen hanketyöntekijä Sanna Kuusisto kävi esiopetuksessa joitain kertoja kevään aikana. Hän piti pienryhmätuokioita ”Vauhdikkaille pojille” (kuuntelu- ja keskittymispulmaa, sosiaaliset ja vuorovaikutustaidot ym.) sekä ”Hiljaisemmat tytöt ja pojat ” (kielen tuottaminen, tunteiden ilmaiseminen, vuorovaikutustaidot ym.)

Yksikkökohtainen oppilashuoltoryhmän palaveri toteutettiin esiopetuksessa 19.11.2020. Huoltajia ei osallistunut palaveriin, eikä heiltä tullut myöskään aiheita käsiteltäviksi.

Ryhmässä käsiteltiin aluksi asioita yleisellä tasolla. Tämän ryhmän tavoitteena on ennaltaehkäistä ongelmia ja parantaa esiopetusyksikön kokonaisvaltaista hyvinvointia ja edistää turvallisuutta (yksikön oppilashuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, toteutus ja arviointi). Tähän ryhmään pyydettiin mukaan myös huoltajia (ajankohdan ilmoittaminen) ja heidän ideoitaan käsiteltävistä asioista. Myös lapsia kuultiin ja heillä oli vaikuttamismahdollisuus.

### **Honkilahden päiväkodin esiopetuksen asiantuntijaryhmä**

Yleisen palaveriosion jälkeen tukiryhmä jatkoi ammatillisena, monialaisena asiantuntijaryhmänä. Tällöin lapsista puhutaan nimillä ja vanhemmilta tulee myös olla kirjallinen lupa tähän. Lapsen mahdollisesta tuen tarpeesta on keskusteltu vanhempien kanssa jo ennen palaveria, myös vanhemmat voivat tuoda asioita käsiteltäväksi omasta lapsestaan. Tämän ryhmän tavoite on puuttua mahdollisimman ajoissa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen pulmiin ja ongelmakohtiin, sekä päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Esiopetuksen asiantuntijaryhmässä käydään läpi esikoululaiset ja pohditaan mahdolliset tukitoimenpiteet sekä oppilashuollollisesta että lapsen kasvuun /oppimiseen liittyvien tuen tarpeiden (tuen portaat) näkökulmasta.



- Lasten vanhemmat kutsutaan tarvittaessa päiväkodin henkilökunnan / erityisasiantuntijoiden kanssa yhteisiin kasvatustilaisuuksiin, esiopetuksen asiantuntijaryhmän ym. palavereihin.  
Lukuvuoden aikana on ollut kaksi palaveria, joissa huoltajat olivat paikalla lapsensa asioihin liittyen (huolen herätessä esiopetuksessa sekä huoltajilla)
- Esiopetuksessa on keskusteltu paljon hyvistä kaveritaidoista ja tunteiden hallinnasta (on harjoitettu pettymysten sietoa osaamattomuus-, häviämisen- ym. tilanteissa). Lasten kanssa on pohdittu ”Millainen on hyvä ystävä”, ”Mitkä ovat kaverien vahvuudet” (positiivisuus=osaaminen tai luonteenpiirteet ym.), ”Jokainen on erilainen”, lapsille on luettu paljon kirjoja, jotka käsittelevät tunne- ja kaveritaitoja jne.  
Yhteisöllisyyttä on kehitetty toteuttamalla ”Montako hiihtokierrosta lapset saavat hiihdettyä yhteensä hiihtoladulla?”- tempauksella (pieni palkinto kannustuksena), on rakennettu yhdessä maitopurkeista jäälinnaa jne.

#### **Yleinen arvio esiopetusvuoden suunniteltujen toimintojen toteutumisesta, haasteista ja onnistumisista.**

-Vallitsevan poikkeusolojen (korona) vuoksi yhteistyötä esim. Honkilahden koulun ja päiväkotiryhmä Joentiu un kanssa ei ole voitu toteuttaa

-Eura-päivän retki typistyy Nauravaan Lohikäärmeeseen ja srk:n järjestämään ”Pappilan polkuun” (katsomuskasvatus, suvaitsevaisuus, lähiluonto ym.) tutustumiseen. Paikallislehteen ja kierrätykseen tutustuminen kirpputorin avulla jää toteutumatta. Olemme käsitelleet näitä aiheita omassa eskarissamme toiminnallisten tehtävien ym. avulla.

- Seurakunnan järjestämää adventtikirkkoa ja pääsiäiskirkkoa ei ole voitu järjestää kirkossa paikan päällä tapahtuvina, vaan ne on korvattu seurakunnan tekemillä livestream-lähetyksillä, joita on katsottu esiopetuksessa. Seurakunnan järjestämä kouluun lähtevien siunaamistilaisuus on siirretty elokuussa 2021 tapahtuvaksi Honkilahden kirkossa, mikäli koronatilanne sen sallii.

-Esikoululaisten perheille järjestettävää joulutapahtumaa eikä kevätkuuhlaa ole voitu toteuttaa, kevään esiopetussuunnitelmakeskustelut huoltajien kanssa toteutettiin joko netin välityksellä tai puhelimitse

-Eri yhteistyökumppaneiden (esim. Maatalousnaiset, liikuntatoimi; jäähalliretket ja Eskarilätkäturnaus, Loimi-Hämeen Jätehuolto, Alasatakunnan oppaat, Honkilahden Eräveikot ym. ym.) kanssa ei ole voitu toteuttaa suunniteltua yhteistyötä kuluneen lukuvuoden aikana

-Suunnitellut toiminnot ja tavoitteet toteutuivat siis osittain, mutta ilon ja onnistumisen kokemuksia/ elämyksiä on ollut eskarissa päivittäin sekä lapsilla että aikuisilla. Eskarilaiset antoivat palautetta osallistumalla innokkaasti kaikenlaiseen toimintaan ja olemalla valmiita oppimaan uutta.



Yleinen ilmapiiri ryhmässä on ollut pääasiassa positiivinen, kannustava ja yhteistoiminnallinen. (lukuvuoden aikana on käsitelty mm. lasten vahvuuksia, kuunneltu Vahvuusvaris-tarinoita, luettu kaverisuhteita käsitteleviä lastenkirjoja jne.)

-Lasten yksilöllinen huomioiminen, tuen tarpeet ja lasten osallisuus/vaikuttamismahdollisuudet koettiin tärkeäksi toiminnan lähtökohdiksi ja esiopetuksen toimintaa suunniteltiin/toteutettiin nämä asiat huomioon ottaen

-Oppimisympäristöjä pyrittiin järjestämään viihtyisiksi, lasten tarpeita/mielenkiinnonkohteita vastaaviksi, sellaisiksi missä eskarilaisten olisi hyvä ja turvallista olla

-Lapsia kannustettiin ja rohkaistiin onnistumisista ja jo hyvästä yrityksestä, tunteista puhuttiin paljon esim. kiusaamistilanteissa, lasten mielipiteitä kuunneltiin ja otettiin huomioon mahdollisuuksien mukaan (mm. lasten palaverit)

-Esiopetuksen myönteistä ilmapiiriä pidettiin tärkeänä ja ”hyviä kaveritaitoja” sekä sosiaalisia – ja vuorovaikutustaitoja kaikkien kesken korostettiin/harjoiteltiin viikottain

-Syksyllä 2020 oli selvästi havaittavissa muutamien lasten kohdalla suurehkoja tunteiden hallintaan ja pettymysten sietoon liittyviä haasteita. Esikouluvuoden aikana on tapahtunut paljon kehitystä näissä taidoissa sekä koko ryhmän sosiaalisissa ja vuorovaikutustaidoissa.

- Ryhmässä oli keväällä 2021 yksi yleisessä tuessa ja kaksi tehostetussa tuessa olevaa lasta, joiden suurimmat haasteet olivat kielellisissä ja matemaattisissa taidoissa. Paljon edistystä tapahtui vuoden aikana ja taitoja opittiin, mutta jatkossakin koulun alkaessa he tulevat tarvitsemaan yksilöllistä tukea, kannustusta ja rohkaisua!

-Esiopetusryhmässä oli myös useita energisiä ja vilkkaita lapsia, joilla haasteena ovat olleet kuuntelu, keskittyminen, sanallisten ohjeiden mukainen työskentely, oman toiminnan ohjaus jne. Lukuvuoden aikana nämäkin taidot ovat kehittyneet ja esim. eskarikirjatehtävien tekemisessä nämä lapset ovat oppineet keskittymään hyvin omaan tehtäväänsä ja antamaan vaaditun työskentelyrauhan myös muille esioppilaille.

-On ollut merkityksellistä lasten ja henkilöstön kannalta, että varhaiskasvatuksen erityisopettaja Aulimajja Eskola on voinut käydä eskarissamme lähes viikottain antaen yksilöllistä /pienryhmässä ohjausta/ opetusta esikoululaisille ja ohjaten/konsultoiden henkilökuntaa aina kun tarvetta on ollut

- Myös hanketyöntekijän Sannan Kuusiston panostus keväällä on ollut hyvä lisä lapsille sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen sekä tunteidenhallintaan liittyvien asioiden opettelussa

Eurassa 21 / 5 2021

Nimet: Helena Lamminen

Mia Heikkilä

Teija Nurminen